

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

แบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ครั้งนี้มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 310 ชุด เป็นคำตอบจากแบบสอบถามของครูสังกัดการศึกษา 30 ชุด และแบบสอบถามของนักศึกษาผู้ใหญ่ 280 ชุด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการที่กล่าวไว้ในบทที่ 4 ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ครู

ภาคที่ 1 ข้อเท็จจริงทั่ว ๆ ไปของครูสังกัดการศึกษา

ครูสังกัดศึกษาที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 30 คน เป็นครูชาย 9 คน คิดเป็นร้อยละ 30.00 และครูหญิง 21 คน คิดเป็นร้อยละ 70.00 ครูทั้ง 30 คนนี้อายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 58 ปี อายุเฉลี่ยของครูสังกัดการศึกษา คือ 37.16 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุคือ 8.09 ปี

พินความรู้ของครูสังกัดศึกษาทั้ง 30 คนนี้วุฒิสามัญจำแนกเป็นสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 46.66 มัธยมศึกษาปีที่ 8 จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.35 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 39.99 วุฒิครูจำแนกเป็นวุฒิต่าง ๆ คือ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ครุศาสตรบัณฑิต 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.99 และอักษรศาสตรบัณฑิต และ ครุศาสตรบัณฑิต 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.36 การศึกษาระดับบัณฑิต 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 และประกาศนียบัตรพิเศษมัธยมศึกษา 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ครูทั้ง 30 คน จำแนกตามวิชาเอกและวิชาโท ที่เลือกเรียนมีดังนี้ วิชาเอกทางสังคมศึกษา 18 คน คิดเป็นร้อยละ 59.99 ประวัติศาสตร์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ภูมิศาสตร์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 ภาษาอังกฤษ 3 คน คิดเป็นร้อยละ

9.99 คณิตศาสตร์ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.35 และบริหารการศึกษา 1 คน คิดเป็นร้อยละ 3.35 วิชาใหม่คั้งนี้คือ สังคมศึกษา 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.99 ประวัติศาสตร์ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ภาษาอังกฤษ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.99 ภาษาไทย 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.37 และภาษาฝรั่งเศส 3 คน คิดเป็นร้อยละ 9.99

ครูสังคมศึกษาจำนวน 30 คน เคยได้รับการอบรมฝึกฝนพิเศษทางการสอนวิชาสังคมศึกษาจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 43.34 ประมาณเวลาที่ได้รับการอบรมน้อยที่สุด 1 วัน และมากที่สุด 90 วัน ส่วนครูสังคมศึกษาอีก 17 คน คิดเป็นร้อยละ 56.66 ไม่เคยได้รับการอบรมฝึกฝนพิเศษทางการสอนวิชาสังคมศึกษา

ครูสังคมศึกษาจำนวน 30 คน เป็นครูมาแล้วต่ำสุด 2 ปี สูงสุด 54 ปี จำนวนการเป็นครูเฉลี่ย 16.00 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.05 ปี ครูสังคมศึกษาทั้ง 30 คน ทำงานในตอนกลางวันที่โรงเรียนภาคปกติ ซึ่งโรงเรียนผู้ใหญ่มสอานที่ทำการสอนทั้ง 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 จำนวนชั่วโมงที่สอนในโรงเรียนภาคปกติต่ำสุด 15 ชั่วโมง สูงสุด 22 ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงที่สอนเฉลี่ย 17.6 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.09 ชั่วโมง

ครูสังคมศึกษาจำนวน 30 คน สอนวิชาสังคมศึกษามาแล้วต่ำสุด 1 ปี สูงสุด 37 ปี จำนวนปีที่สอนเฉลี่ย 9.57 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.43 ปี

ครูสังคมศึกษาจำนวน 30 คน สอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนผู้ใหญ่มากที่สุด สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง สูงสุดสัปดาห์ละ 9 ชั่วโมง จำนวนชั่วโมงเฉลี่ยต่อสัปดาห์ 5.33 ชั่วโมง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.98 ชั่วโมง

นอกจากการสอนสังคมศึกษาในตอนกลางวันแล้ว ครูสังคมศึกษาทั้ง 30 คน ต้องทำงานอื่น ๆ อีก คือ สอนวิชาอื่น ๆ มากกว่า 1 หมวด สัปดาห์ละ 1-4 ชั่วโมง

จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.66 สอนวิชาอื่น ๆ อีก 1 หมวดสัปดาห์ละ 1-3 ชั่วโมง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66 ทำงานธุรการประมาณ 3-7 ชั่วโมง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เป็นครูแนะแนว 4 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เป็นครูประจำชั้น 10 คน คิดเป็นร้อยละ 33.36 และเป็นหัวหน้าสายวิชา 5 คน คิดเป็นร้อยละ 16.66

สำหรับเหตุผลของครูสังคมศึกษาทั้ง 30 คน ที่ชอบสอนวิชาสังคมศึกษาที่จะนำเสนอในตารางที่ 1 เป็นการแสดงความเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ กัน การแสดงความเห็นดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับ โดยการประเมินค่าคะแนน (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอร์ท¹ (Likert) กล่าวคือได้ประเมินค่าคะแนนดังนี้

- อันดับที่ 1 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 4
- อันดับที่ 2 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3
- อันดับที่ 3 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2
- อันดับที่ 4 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคือนำหนักของคะแนนเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย 3.56 - 4.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย 2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย 1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 4

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

¹John W. Best, Research in Education (New Delhi : Prentice-Hall of India (PVT), 1963), pp.164-165.

ตารางที่ 1 เหตุผลที่ครูชอบสอนวิชาสังคมศึกษา

เหตุผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ได้รับการศึกษาในแขนงนี้มาโดยเฉพาะ	3.23	1.09	อันดับที่ 2
มีความถนัดในการสอนวิชานี้	2.56	.96	อันดับที่ 2
สมัครสอนด้วยใจรัก	2.23	.96	อันดับที่ 3
วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ให้ความรู้และความเข้าใจอันเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน	1.96	1.09	อันดับที่ 3

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า โดยเฉลี่ยแล้วครูสังคมศึกษาให้เหตุผลที่
ชอบสอนวิชาสังคมศึกษาเพราะได้รับการศึกษาในแขนงนี้มาโดยเฉพาะ และมีความ
ถนัดในการสอนวิชานี้เป็นอันดับที่ 2 เท่ากัน และไม่มีครูคนใดที่ตอบว่าชอบสอนวิชา
สังคมศึกษาเป็นอันดับ 1 เลย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 2 ปัญหาที่ครูประสบในการสอนวิชาสังคมศึกษา

ตารางที่ 2 การปฏิบัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนของครูในโรงเรียนผู้ใหญ
ระดับที่ 5

การปฏิบัติ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ยังมีความสงสัยของใจอยู่มากในวิธีการจัดการศึกษา และการวัดผลของโรงเรียนผู้ใหญระดับที่ 5	12	39.99
ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตรและการวัดผล เฉพาะในหมวดวิชาสังคมศึกษาอย่างกระจางชัด	10	33.36
ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตรและการวัดผลทุกวิชาอย่างกระจางชัด และมีความเข้าใจถ่องแท้แล้ว	6	19.99
ไม่ได้ศึกษาวิธีการจัดการศึกษาและหลักสูตร เพราะไม่เกี่ยวกับการสอน	2	6.66

จากตารางที่ 2 แสดงว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 39.99 ยังมีความสงสัยของใจอยู่มากในวิธีการจัดการศึกษา หลักสูตร และการวัดผลของโรงเรียนผู้ใหญระดับที่ 5 รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 33.36 ได้ศึกษาการจัดการศึกษา หลักสูตรและการวัดผล เฉพาะในหมวดวิชาสังคมศึกษาอย่างกระจางชัดแล้ว และครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.66 ไม่ได้ศึกษาวิธีการจัดการศึกษาและหลักสูตร เพราะไม่เกี่ยวกับการสอน

ตารางที่ 3 เหตุผลที่ครูสมัครสอนในโรงเรียนผู้ใหญ่วัยระดับที่ 5

เหตุผล	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
สมัครสอนด้วยใจรัก	16	53.35
สมัครสอนเพราะได้รับเงินสอนพิเศษ	9	29.99
จำใจต้องสอนเพราะขาดครู	5	16.66

จากตารางที่ 3 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่ให้เหตุผลที่สมัครสอนด้วยใจรักคิดเป็นร้อยละ 53.35 รองลงมาสมัครสอนเพราะได้รับเงินสอนพิเศษคิดเป็นร้อยละ 29.99 น้อยที่สุดคือจำใจต้องสอนเพราะขาดครูคิดเป็นร้อยละ 16.66

สำหรับความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือที่ใช้อ่านประกอบการสอนและการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของครู (ตารางที่ 4 และที่ 5) เป็นการแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับโดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอร์ท² (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 6

อันดับที่ 2 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 5

อันดับที่ 3 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 4

อันดับที่ 4 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3

อันดับที่ 5 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2

²Ibid..

อันดับที่ 6 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคือนำหนักของคะแนน
เมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	5.56 - 6.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 4
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 5
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 6

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหนังสือที่ใช้อ่านประกอบการสอน

ประเภทหนังสือ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แบบเรียนสังคมศึกษาในชั้นต่าง ๆ	4.64	1.67	อันดับที่ 2
หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และ บทความต่าง ๆ	4.13	1.57	อันดับที่ 3
หนังสืออ้างอิง สารคดี	3.60	1.66	อันดับที่ 3
วารสารทางการศึกษา	2.86	1.70	อันดับที่ 4
เอกสารจากหน่วยงานราชการและองค์การ	2.52	1.64	อันดับที่ 5
คู่มือครู	1.54	1.05	อันดับที่ 6

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าหนังสือที่ครูใช้อ่านประกอบการสอนที่จัดเป็นอันดับที่ 2 คือ แบบเรียนสังคมศึกษาในชั้นต่าง ๆ อันดับที่ 3 เท่ากัน คือ หนังสือพิมพ์ นิตยสารและบทความต่าง ๆ หนังสืออ้างอิง สารคดี และอันดับที่ 6 สุดท้ายคือคู่มือครู

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 วิธีศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมของครู

วิธีศึกษาเพิ่มเติม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ฟังวิทยุ	4.60	1.73	อันดับที่ 2
อ่านหนังสือและค้นคว้าในห้องสมุด	4.00	1.98	อันดับที่ 3
ดูโทรทัศน์	3.66	1.44	อันดับที่ 3
ศึกษาต่อ	3.33	1.84	อันดับที่ 4
ดูภาพยนตร์	3.23	1.54	อันดับที่ 4
ฟังคำบรรยาย อภิปรายจากวิทยากร	2.76	1.75	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 5 จะเห็นว่าจำนวนครูสังคมศึกษาหาความรู้โดยการฟังวิทยุ จัดเป็นอันดับที่ 2 รองลงมาเท่ากันคือ อ่านหนังสือและค้นคว้าในห้องสมุด ดูโทรทัศน์เป็นอันดับที่ 3 ส่วนอันดับที่ 4 สุกท้ายเท่ากันอีกคือ ศึกษาต่อ ดูภาพยนตร์ ฟังคำบรรยาย อภิปรายจากวิทยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับความคิดเห็นของครู เรื่องหลักสูตรสังคมศึกษาที่ใช้ในปัจจุบันเป็น
การแสดงความเฉียบความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ การแสดงความเฉียบดังกล่าวผู้วิจัยได้
ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับโดยมาตราส่วนประเมินค่า
(Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกออร์ท³ (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 7
อันดับที่ 2	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 6
อันดับที่ 3	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 5
อันดับที่ 4	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 4
อันดับที่ 5	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3
อันดับที่ 6	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2
อันดับที่ 7	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักของคะแนน
เมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	6.56 - 7.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	5.56 - 6.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.55	คิดเป็นอันดับที่ 4
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 5
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 6
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 7

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

³Ibid.

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของครู เรื่องหลักสูตรสังคมศึกษาที่ใช้ในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
เนื้อหาวิชามากเกินไป	4.80	2.10	อันดับที่ 3
เนื้อหาหลักสูตรแต่ละระดับชั้นซ้ำซ้อนกัน	4.66	1.76	อันดับที่ 3
เนื้อหายากต่อการจัดกิจกรรมการสอน	4.46	1.70	อันดับที่ 4
หลักสูตรกับคะแนนไม่สมดุลกัน	4.13	1.73	อันดับที่ 4
หลักสูตรบางตอนไม่เหมาะกับนักศึกษาผู้ใหญ่	3.53	1.94	อันดับที่ 5
เนื้อหาวิชาพอเหมาะดีแล้ว	3.46	1.93	อันดับที่ 5
เนื้อหาวิชาน้อยเกินไป	3.13	2.06	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 6 จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาจำนวนเท่ากัน 2 กลุ่ม ซึ่งจัดเป็นอันดับที่ 3 มีความคิดเห็นว่หลักสูตรมีเนื้อหาวิชามากเกินไป และเนื้อหาหลักสูตรแต่ละระดับชั้นซ้ำซ้อนกัน ส่วนพวกที่อันดับที่ 5 จำนวน 3 กลุ่มเท่ากันมีความเห็นว่หลักสูตรบางตอนไม่เหมาะกับนักศึกษาผู้ใหญ่ เนื้อหาวิชาพอเหมาะดีแล้ว และเนื้อหาวิชาน้อยเกินไป

ครูสังคมศึกษาทั้ง 30 คน ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาเรียนสังคมศึกษาที่กำหนดไว้สอดคล้องตามหลักสูตรดังตารางที่ 7 คือ

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของครู เรื่อง เวลาเรียนสังคมศึกษาที่กำหนดไว้ต่อสัปดาห์
ตามหลักสูตร

ความคิดเห็น	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรเพิ่มชั่วโมงให้มากขึ้น	20	66.66
เหมาะสมอยู่แล้ว	9	29.99
ควรลดชั่วโมงให้น้อยลง	1	3.35

จากตารางที่ 7 ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.66 เห็นว่าควรเพิ่มชั่วโมงสังคมศึกษาให้มากขึ้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.99 เห็นว่าเหมาะสมอยู่แล้ว ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.35 เห็นว่าควรลดชั่วโมงให้น้อยลง

สำหรับเรื่องการใช้ประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษานั้น ครูสังคมศึกษา 24 คน คิดเป็นร้อยละ 80.01 ใช้ประมวลการสอน ส่วนอีก 6 คน คิดเป็นร้อยละ 19.99 ไม่ใช้ประมวลการสอน

ตารางที่ 8 ชนิดของประมวลการสอนวิชาสังคมศึกษาที่ครูใช้

ชนิดของประมวลการสอน	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ใช้ประมวลการสอนของโรงเรียนภาคปกติ	9	29.99
ตัวครูผู้สอนทำเอง เพราะไม่มีประมวลการสอน	7	23.34
ครูสายสังคมศึกษาโรงเรียนผู้ใหญ่นี้ร่วมมือกันจัดทำ	4	13.34
กองการศึกษาผู้ใหญ่	3	9.99
โรงเรียนผู้ใหญ่แห่งนี้จัดทำเอง	1	3.35
ครูที่ไม่ได้ตอบแบบสอบถามข้อนี้	6	19.99

จากตารางที่ 8 จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่ใช้ประมวลการสอนของโรงเรียนภาคปกติคิดเป็นร้อยละ 29.99 รองลงมาคือตัวครูผู้สอนทำเอง เพราะไม่มีประมวลการสอนคิดเป็นร้อยละ 23.34 ครูส่วนน้อยที่สุดที่ใช้ประมวลการสอนที่โรงเรียนผู้ใหญ่จัดทำขึ้นเองคิดเป็นร้อยละ 3.35

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 ขอบกรองของประมวลการสอนที่ครูใช้

ความคิดเห็น	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาของประมวลการสอนลำดับ เขียนคลุมเครือและ ยอมากเกินไป	15	49.99
ประมวลการสอนสังคมศึกษาที่กรมสามัญศึกษาจัดทำยังไม่ ละเอียดพอที่จะเป็นแนวทางในการสอนของครูได้	5	16.66
เนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ในประมวลการสอนไม่สัมพันธ์กับ เวลา	5	16.66
การกำหนดหัวเรื่องในประมวลการสอนกว้างเกินไป	3	9.99
เนื้อหาในประมวลการสอนบางวิชาละเอียดเกินไป	2	6.70

ตารางที่ 9 แสดงว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 49.99 คิดว่าขอบกรอง
ของประมวลการสอนคือ เนื้อหาดำสมัย เขียนคลุมเครือและยอมากเกินไป รองลงมา
คิดเป็นร้อยละ 16.66 เท่ากันเห็นว่าประมวลการสอนสังคมศึกษาที่กรมสามัญศึกษาจัด
ทำยังไม่ละเอียดพอที่จะเป็นแนวทางในการสอนของครูได้ และเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ
ในประมวลการสอนไม่สัมพันธ์กับเวลา ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.70 คิดว่า
เนื้อหาในประมวลการสอนบางวิชาละเอียดเกินไป

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะของครู เกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขประมวลการสอนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรจัดให้มีการประชุมสังคมศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ เป็นกลุ่มย่อย เพื่อปรับปรุงประมวลการสอนรวมกัน	10	33.30
ควรจัดทำประมวลการสอนสังคมศึกษาทุกวิชาให้ละเอียดมากกว่าในปัจจุบัน	6	19.98
ควรเขียนจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมให้ละเอียดและสามารถใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	5	16.66
เนื้อหาที่เกี่ยวกับประเทศไทยควรทำให้ละเอียดและเน้นให้สอนมากกว่าประเทศอื่น	5	16.66
ปรับปรุงเนื้อหาของประมวลการสอนสังคมศึกษาให้ทันสมัย	2	6.70
เวลาที่กำหนดไว้ในประมวลการสอนควรยืดหยุ่นได้มากกว่าในปัจจุบัน	2	6.70

จากตารางที่ 10 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 33.30 เสนอแนะให้มีการประชุมครูสังคมศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ เป็นกลุ่มย่อย เพื่อปรับปรุงประมวลการสอนรวมกัน จำนวนครูรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 19.98 เสนอให้จัดทำประมวลการสอนสังคมศึกษาทุกวิชาให้ละเอียดมากกว่าในปัจจุบัน ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.70 เสนอแนะเรื่องเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลการสอนควรยืดหยุ่นได้มากกว่าปัจจุบัน

ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียน (ตารางที่ 11) และการใช้อุปกรณ์การสอนของครู (ตารางที่ 21) เป็นการแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับ โดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) เป็น 5 ระดับตามวิธีการของลิเกอท์⁴ (Likert) ดังนี้

มากที่สุด	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	5
ค่อนข้างมาก	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาเทียบอันดับโดยถือเกณฑ์

ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.56 - 5.00	หมายความว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.56 - 4.55	หมายความว่า	ค่อนข้างมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.56 - 3.55	หมายความว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.56 - 2.55	หมายความว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.55	หมายความว่า	น้อยที่สุด

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

⁴Ibid..

ตารางที่ 11 ความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แบบเรียนมีเนื้อหาล้าสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์	3.70	2.83	ค่อนข้างมาก
แบบเรียนคลุมเนื้อหาในหลักสูตร	3.00	1.06	ปานกลาง
คำอธิบายในแบบเรียนชัดเจน	2.93	1.50	ปานกลาง
แบบเรียนมีข้อความผิดพลาด	2.66	.88	ปานกลาง
แบบเรียนใช้ภาษายาก	2.66	1.08	ปานกลาง
แบบเรียนมีคำภาษาอังกฤษหรือเอกสาร ภาษาอังกฤษตอนท้ายหนังสือ	2.66	1.05	ปานกลาง
แบบเรียนมีการจัดลำดับเนื้อเรื่องความต่อเนื่อง	3.46	1.11	ปานกลาง
แบบเรียนมีภาพประกอบหรือมีแผนที่ประกอบ	2.43	1.28	น้อย
แบบเรียนมีคำถาม แบบฝึกหัด และข้อเสนอแนะในการเรียน	1.73	1.12	น้อย
รายชื่อหนังสืออ่านประกอบวิชาสังคมศึกษา	2.10	.97	น้อย

จากตารางที่ 11 ครูผู้สอนเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับค่อนข้างมากมีความคิดเห็นว่าหนังสือแบบเรียนมีเนื้อหาล้าสมัย ไม่ทันต่อเหตุการณ์

ความเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนเฉลี่ยแล้วอยู่ในระดับปานกลาง คือ แบบเรียนคลุมเนื้อหาในหลักสูตร คำอธิบายในแบบเรียนชัดเจน แบบเรียนมีข้อความผิดพลาด แบบเรียนใช้ภาษายาก แบบเรียนมีคำภาษาอังกฤษหรือเอกสาร ภาษาอังกฤษตอนท้ายหนังสือและแบบเรียนมีการจัดลำดับเนื้อเรื่องความต่อเนื่อง

ตารางที่ 12, ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา

ปัญหา	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่อายุไม่ทันเหตุการณ์ และไม่สัมพันธ์กับหลักสูตรใหม่โดยเฉพาะวิชาหน้าที่พลเมือง	9	29.99
หนังสือแบบเรียนส่วนมากไม่มีแบบฝึกหัด ไม่บอกแหล่งศึกษาค้นคว้า	7	23.34
เนื้อหาบางตอนในหนังสือแบบเรียนส่วนวนเขียนววนและใช้ภาษายากจนเกินไป	5	16.66
เนื้อหาในหนังสือแบบเรียนบางเล่มไม่ครอบคลุมหลักสูตร	4	13.34
หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาบางเล่มมีข้อความผิดพลาด	2	6.66
หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาบางเล่มพิมพ์ไม่ชัดเจน	2	6.66
หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาทุกวิชาโดยเฉพาะวิชาใหม่ควรจัดพิมพ์ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียน	1	3.35

จากตารางที่ 12 จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 29.99 เห็นว่าหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่อายุไม่ทันต่อเหตุการณ์ และไม่สัมพันธ์กับหลักสูตรใหม่ โดยเฉพาะวิชาหน้าที่พลเมือง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 23.34 เห็นว่าหนังสือแบบเรียนส่วนมากไม่มีแบบฝึกหัด ไม่บอกแหล่งศึกษาค้นคว้า ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 3.35 เห็นว่าหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาทุกวิชาโดยเฉพาะวิชาใหม่ควรจัดพิมพ์ให้เสร็จเรียบร้อยก่อนอนุญาตให้ใช้เป็นแบบเรียน

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของครูเรื่องการเตรียมการสอน

ความคิดเห็น	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
เตรียมอย่างใดทุกครั้ง	16	53.35
เตรียมเฉพาะเมื่อเป็นเนื้อหาเหตุการณ์ใหม่	9	29.96
ไม่ต้องเตรียมเพราะสอนชำนาญแล้ว	3	9.99
เตรียมน้อยเพราะไม่ค่อยมีเวลา	2	6.70

จากตารางที่ 13 จะเห็นว่าครูสังกัดคณะศึกษาศาสตร์ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 53.35 เตรียมการสอนอย่างใดทุกครั้ง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.96 เตรียมเฉพาะเมื่อเป็นเนื้อหาเหตุการณ์ใหม่ ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.70 เห็นว่าเตรียมน้อยเพราะไม่ค่อยมีเวลา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 การกำหนดวัตถุประสงค์ของครูก่อนทำการสอน

การกำหนดวัตถุประสงค์	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
กำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละเรื่องหรือแต่ละครั้ง	14	46.66
กำหนดวัตถุประสงค์บางเป็นบางเรื่องหรือบางครั้ง	10	33.36
ไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละเรื่อง เพราะมีการกำหนดวัตถุประสงค์วิชาไว้เป็นหลักสูตรแล้ว	6	19.98

จากตารางที่ 14 จะเห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่มักคิดเป็นร้อยละ 46.66 กำหนดวัตถุประสงค์ก่อนทำการสอนของแต่ละเรื่องหรือแต่ละครั้ง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 33.36 กำหนดวัตถุประสงค์บางเป็นบางเรื่องหรือบางครั้ง ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 19.98 ตอบว่าไม่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแต่ละเรื่อง เพราะมีการกำหนดวัตถุประสงค์วิชาไว้เป็นหลักสูตรแล้ว

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับความคิดเห็นของครูเรื่องวิธีสอน (ตารางที่ 15) และการสอนแบบบรรยาย (ตารางที่ 16) เป็นการแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับโดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอร์ท⁵ (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 8
อันดับที่ 2	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 7
อันดับที่ 3	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 6
อันดับที่ 4	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 5
อันดับที่ 5	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 4
อันดับที่ 6	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3
อันดับที่ 7	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2
อันดับที่ 8	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักของคะแนนเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	7.56 - 8.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	6.56 - 7.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	5.56 - 6.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.55	คิดเป็นอันดับที่ 4
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.55	คิดเป็นอันดับที่ 5
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 6
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 7
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 8

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

⁵Ibid.

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเรื่องวิธีสอนที่ครูใช้เป็นส่วนใหญ่

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
อธิบายบทเรียนประกอบการใช้อุปกรณ์การสอน	7.56	1.98	อันดับที่ 1
แบบบรรยายโดยอธิบายบทเรียนอย่างกว้าง ๆ และให้นักศึกษาจด	5.76	1.96	อันดับที่ 3
อธิบายแล้วให้นักศึกษาคิดค้นคว้าเพิ่มเติม นอกเหนือจากในหนังสือแบบเรียน	4.90	1.98	อันดับที่ 4
กำหนดหัวข้อให้นักศึกษาค้นคว้าแล้วมารายงานหน้าชั้น	4.73	1.87	อันดับที่ 4
กำหนดให้นักศึกษาอ่านบทเรียนล่วงหน้าและครูอธิบายประกอบ	4.20	1.53	อันดับที่ 5
อธิบายเรื่องราวในหนังสือเป็นบางเรื่องแล้วให้ทำรายงานเฉพาะที่สนใจ	3.60	1.90	อันดับที่ 5
อธิบายไปตามลำดับเนื้อหาที่มีอยู่ในบทเรียนจนจบ	3.76	1.65	อันดับที่ 5
สอนโดยตั้งปัญหาและให้นักศึกษาช่วยกันอภิปราย	2.23	2.07	อันดับที่ 7

จากตารางที่ 15 จะเห็นว่าความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาเกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนที่ครูใช้มากที่สุด จัดเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่การอธิบายบทเรียนประกอบการใช้อุปกรณ์การสอน รองลงมาที่จัดเป็นอันดับที่ 3 คือ แบบบรรยายโดยอธิบายบทเรียนอย่างกว้าง ๆ และให้นักศึกษาจด อันดับที่ 7 สุดท้ายคือสอนโดยตั้งปัญหาและให้นักศึกษาช่วยกันอภิปราย

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นของครูผู้สอนในการสอนแบบบรรยาย

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
บรรยายประกอบการซักถาม	6.93	2.22	อันดับที่ 2
บรรยายโดยใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ	5.63	2.33	อันดับที่ 3
บรรยายตลอดเรื่องจนจบบทเรียนในแต่ละชั่วโมง	4.16	2.12	อันดับที่ 5
บรรยายแล้วให้นักศึกษาค้นความารายงานหน้าชั้น	3.60	2.12	อันดับที่ 5
บรรยายแล้วให้นักศึกษาเขียนเป็นรายงาน	4.10	2.30	อันดับที่ 5
บรรยายประมาณ 50 นาทีแล้วเปิดโอกาสให้ซักถาม	4.46	2.01	อันดับที่ 5
บรรยายแล้วตั้งคำถามให้นักศึกษาช่วยกันอภิปราย	4.06	2.54	อันดับที่ 5
บรรยายแล้วให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัด	4.00	1.48	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 16 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบบรรยายประกอบการซักถามของนักเรียนจัดเป็นอันดับที่ 2 รองลงมาอันดับที่ 3 คือครูบรรยายโดยใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ อันดับที่ 5 สุกท้ายเท่ากับ 6 ข้อ คือ ครูบรรยายตลอดเรื่องจนจบบทเรียนในแต่ละชั่วโมง บรรยายแล้วให้นักศึกษาค้นความารายงานหน้าชั้น บรรยายแล้วให้นักศึกษาเขียนเป็นรายงาน บรรยายประมาณ 50 นาที แล้วเปิดโอกาสให้ซักถาม บรรยายแล้วตั้งคำถามให้นักศึกษาช่วยกันอภิปรายและบรรยายแล้วให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัด

ตารางที่ 17 การใช้เทคนิคการสอนสังคมศึกษาแผนใหม่ของครู

การสอนสังคมศึกษาแผนใหม่	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ใช้แบบใหม่เลย	12	39.99
สอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น (Inter - Disciplinary)	8	26.70
วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving Method)	5	16.66
วิธีการสอนแบบสืบสวนสอบสวน (Inquiry Method)	3	9.99
วิธีการสอนใช้บทเรียนสำเร็จรูป (Programmed Instruction)	2	6.66

จากตารางที่ 17 จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 39.99 ไม่ได้ใช้เทคนิคการสอนสังคมศึกษาแผนใหม่เลย รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 26.70 สอนให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 6.66 สอนโดยใช้บทเรียนสำเร็จรูป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับความรู้สึกของครูหลังจากทำการสอนเสร็จแต่ละชั่วโมง (ตารางที่ 18) และวิธีการวัดผลวิชาสังคมศึกษาของครู (ตารางที่ 25) เป็นการแสดงความเห็นความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ การแสดงความคิดเห็นดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้คะแนน (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอ์ท⁶ (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	6
อันดับที่ 2	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	5
อันดับที่ 3	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	4
อันดับที่ 4	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	3
อันดับที่ 5	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	2
อันดับที่ 6	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคือนำหนักของคะแนนเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	5.56 - 6.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 4
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 5
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 6

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

⁶Ibid.

ตารางที่ 18 ความรู้สึกของครูหลังจากทำการสอนเสร็จแต่ละชั่วโมง

ความรู้สึกของครูหลังการสอน	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
รู้สึกสนุก ที่จะศึกษาคนความปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้นไปอีก	5.56	1.76	อันดับที่ 1
รู้สึกสนุก ภาคภูมิใจ ไม่เหนื่อย อยากสอนอีก	4.36	1.26	อันดับที่ 2
รู้สึกโล่งใจ หหมดภาระหน้าที่ไปชั่วโมงหนึ่งแล้ว	3.56	1.21	อันดับที่ 3
รู้สึกเฉย ๆ ไม่สนุก	3.86	1.49	อันดับที่ 3
รู้สึกเบื่อ ๆ อยากสอนหรือทำงานอย่างอื่น	2.43	1.50	อันดับที่ 5
รู้สึกท้อแท้ หหมดกำลังใจ	2.03	.88	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 18 จะเห็นว่าหลังจากทำการสอนเสร็จครูส่วนใหญ่จัดเป็นอันดับที่ 1 มีความรู้สึกสนุกที่จะศึกษาคนความปรับปรุงการสอนให้ดียิ่งขึ้นไปอีก อันดับ ที่ 2 คือ รู้สึกสนุก ภาคภูมิใจ ไม่เหนื่อย อยากสอนอีก อันดับที่ 5 สุดท้ายเท่ากัน 2 กลุ่ม มีความรู้สึกเบื่อ ๆ อยากสอนหรือทำงานอย่างอื่นและรู้สึกท้อแท้ หหมดกำลังใจ

สำหรับความคิดเห็นเรื่องอุปสรรคที่ทำให้ครูสอนไม่ดี (ตารางที่ 19) และ ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา (ตารางที่ 24) เป็นการแสดงความเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ กัน การแสดงความเห็นดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับโดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอร์ท⁷ (Likert) ดังนี้

- อันดับที่ 1 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3
- อันดับที่ 2 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2
- อันดับที่ 3 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักของคะแนน เมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 3

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁷ Ibid.,

ตารางที่ 19 อุปสรรคที่ทำให้ครูสอนไม่ดี

อุปสรรคที่ทำให้ครูสอนไม่ดี	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
การสอนในเวลาดากลางคืนต้องเร่งสอนเพราะมีชั่วโมงเรียนน้อยกว่ากลางวัน	2.60	.71	อันดับที่ 1
มีภาระการสอนมากเกินไปเช่นงานสอนกลางวันและงานพิเศษทำให้เกิดความเหน็ดเหนื่อย	2.13	.57	อันดับที่ 2
ขาดการวิจารณ์ที่จะช่วยปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น	1.26	.52	อันดับที่ 3

จากตารางที่ 19 จะเห็นว่าอุปสรรคที่ทำให้ครูสอนไม่ดีเป็นอันดับที่ 1 คือ การสอนในเวลาดากลางคืนต้องเร่งสอนเพราะมีชั่วโมงเรียนน้อยกว่ากลางวัน อันดับที่ 2 คือ ครูมีภาระการสอนมากเกินไปเช่นงานสอนกลางวันและงานพิเศษ ทำให้เกิดความเหน็ดเหนื่อย อันดับที่ 3 สุดท้ายคือขาดการวิจารณ์ที่จะช่วยปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับเรื่องปัญหาการสอนที่เกิดจากตัวนักศึกษา (ตารางที่ 20) และความคิดเห็นในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา (ตารางที่ 28) เป็นการแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ กัน การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าคะแนนตามลำดับได้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอร์ท⁸ (Likert) ดังนี้

- อันดับที่ 1 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 5
- อันดับที่ 2 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 4
- อันดับที่ 3 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 3
- อันดับที่ 4 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 2
- อันดับที่ 5 ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ 1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักของคะแนนเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 4
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 5

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

⁸Ibid..

ตารางที่ 20 ปัญหาการสอนที่เกิดจากตัวนักศึกษา

ปัญหาการสอนที่เกิดจากตัวนักศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
นักศึกษาขาดเรียนบ่อย	4.56	1.41	อันดับที่ 1
ความรู้พื้นฐานทางวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาแตกต่างกันมาก	3.66	.96	อันดับที่ 2
นักศึกษาขาดความสนใจและตั้งใจเรียน	2.96	1.17	อันดับที่ 3
นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชาสังคมศึกษา	2.06	.90	อันดับที่ 4
นักศึกษาเห็นว่าวิชาสังคมศึกษามีคะแนนน้อยเกินไป	2.00	1.23	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 20 ครุส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาการสอนที่เกิดจากตัวนักศึกษาเป็นอันดับที่ 1 คือ นักศึกษาขาดเรียนบ่อย อันดับที่ 2 ความรู้พื้นฐานทางวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาแตกต่างกันมาก อันดับที่ 4 สุดท้ายเท่ากัน 2 กลุ่ม คือ นักศึกษาไม่เห็นความสำคัญและคุณค่าของวิชาสังคมศึกษา และนักศึกษาเห็นว่าวิชาสังคมศึกษามีคะแนนน้อยเกินไป

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับปัญหาที่ครูประสบในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน (ตารางที่ 21) และกำหนดการวัดผลการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา (ตารางที่ 26) เป็นการแสดงความเฉื่อยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ กัน การแสดงความเฉื่อยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดคะแนนตามลำดับโดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอร์ท⁹ (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	4
อันดับที่ 2	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	3
อันดับที่ 3	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	2
อันดับที่ 4	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคิดน้ำหนักของคะแนนเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 4

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

⁹Ibid.

ตารางที่ 21 ปัญหาที่ครูประสบในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนสังคมศึกษา

ปัญหาในการจัดกิจกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
เนื้อหาวิชาสังคมศึกษามากเกินไปจนไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในชั่วโมงสอนได้	3.66	.76	อันดับที่ 1
สภาพของห้องเรียนภาคค่ำไม่อยู่ในลักษณะที่จะจัดกิจกรรมได้	2.63	.84	อันดับที่ 2
นักศึกษาไม่ค่อยร่วมกิจกรรม	2.06	.78	อันดับที่ 3
ไม่ทราบว่า จะเลือกจัดกิจกรรมอย่างไรให้เหมาะสมกับบทเรียน	1.63	.91	อันดับที่ 3

จากตารางที่ 21 จะเห็นว่า ปัญหาที่ครูประสบในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน สังคมศึกษามากเป็นอันดับที่ 1 คือ เนื้อหาวิชาสังคมศึกษามากเกินไปจนไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในชั่วโมงสอนได้ อันดับที่ 2 คือ สภาพของห้องเรียนภาคค่ำไม่อยู่ในลักษณะที่จะจัดกิจกรรมได้ อันดับที่ 3 สุดท้ายคือครูไม่ทราบว่า จะเลือกจัดกิจกรรมอย่างไรให้เหมาะสมกับบทเรียนและสภาพของห้องเรียนภาคค่ำไม่อยู่ในลักษณะที่จะจัดกิจกรรมได้

สำหรับเรื่องการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนของครูนั้น ครูสังคมศึกษาจำนวนร้อยละ 63.29 เห็นว่าในการสอนวิชาสังคมศึกษาครูจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์เป็นบางครั้ง แต่ครูอีกร้อยละ 36.71 เห็นว่าจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์การสอนทุกครั้ง

ครูสังคมศึกษาทั้ง 30 คน ใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ดังปรากฏในตารางที่

ตารางที่ 22 การใช้อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ของครู

การใช้อุปกรณ์การสอนของครู	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แผนที่	3.70	1.03	ค่อนข้างมาก
ลูกโลก	3.00	1.18	ปานกลาง
แผนภาพ แผนภูมิ	2.56	1.12	ปานกลาง
รูปภาพ	3.10	1.01	ปานกลาง
หนังสือและเอกสารประกอบการค้นคว้า	3.50	.80	ปานกลาง
สื่อมวลชนได้แก่วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์	2.73	.93	ปานกลาง
หุ่นจำลอง	2.16	1.22	น้อย
ฟิล์ม ฟิล์มสตริป สไลด์	2.40	1.33	น้อย
ภาพยนตร์	2.13	1.26	น้อย
เครื่องบันทึกเสียงและแผ่นเสียง	2.33	1.37	น้อย
วิทยากร	2.36	1.23	น้อย
ตัวอย่างของจริง	1.86	1.06	น้อยที่สุด
เครื่องมือทดลอง	1.60	1.01	น้อยที่สุด
แบบเรียนสำเร็จรูป	1.36	.95	น้อยที่สุด

จากตารางที่ 22 จะเห็นว่าอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้ในระดั้มค่อนข้างมากคือ แผนที่ ส่วนที่ใช้ในระดับปานกลาง คือ ลูกโลก, แผนภาพ แผนภูมิ รูปภาพ หนังสือและเอกสารประกอบการค้นคว้า สื่อมวลชนได้แก่วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุด คือ ตัวอย่างของจริง เครื่องมือทดลอง และแบบเรียนสำเร็จรูป

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน

ความคิดเห็น	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ช่วยให้ นักศึกษาสนใจและเข้าใจบทเรียนได้ดี	27	89.95
ทำให้เสียเวลามากและไม่ค่อยส่งเสริมการเรียนรู้เท่าใด	1	3.35
นักศึกษาเป็นผู้ใหญ่แล้วไม่จำเป็นต้องใช้	1	3.35
เสียเวลา สิ้นเปลืองเงิน ได้ผลไม่คุ้มค่า	1	3.35

จากตารางที่ 23 ครูผู้สอนส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 89.95 เห็นว่าการใช้อุปกรณ์การสอนช่วยให้ นักศึกษาสนใจและเข้าใจบทเรียนได้ดี รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 3.35 เท่ากัน 3 กลุ่ม เห็นว่าทำให้เสียเวลามากและไม่ค่อยส่งเสริมการเรียนรู้เท่าใด นักศึกษาเป็นผู้ใหญ่แล้วไม่จำเป็นต้องใช้ และเสียเวลา สิ้นเปลืองเงิน ได้ผลไม่คุ้มค่า

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนของครู

ปัญหา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ไม่มีอุปกรณ์เพียงพอ	2.76	.58	อันดับที่ 1
ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์	1.93	.58	อันดับที่ 2
สภาพของห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้อุปกรณ์	1.30	.52	อันดับที่ 3

จากตารางที่ 24 จะเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนที่ครูเห็นเป็นอันดับที่ 1 คือ การไม่มีอุปกรณ์การสอนเพียงพอ อันดับที่ 2 คือ การไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนและอันดับที่ 3 สุดท้ายคือสภาพของห้องเรียนไม่เอื้อต่อการใช้อุปกรณ์การสอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 วิธีการวัดผลสัมฤทธิ์ของครู

วิธีการวัดผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
ใช้การทดสอบแบบปรนัยและอัตนัยรวมกัน	4.86	1.57	อันดับที่ 2
ให้นักศึกษาทำรายงานส่ง	3.70	1.10	อันดับที่ 3
เก็บคะแนนงานจากการทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้งต่อปี	4.06	1.58	อันดับที่ 3
ใช้ขอทดสอบแบบปรนัย	3.26	1.19	อันดับที่ 4
ใช้ขอทดสอบแบบอัตนัย	2.90	1.81	อันดับที่ 4
ทำการทดสอบโดยการอภิปราย	2.45	1.06	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 25 จะเห็นว่าวิธีการวัดผลการสอนสัมฤทธิ์ของครูใช้มากเป็นอันดับที่ 2 คือ ใช้แบบทดสอบปรนัยและอัตนัยรวมกัน อันดับที่ 3 เท่ากัน 2 กลุ่ม คือ ให้นักศึกษาทำรายงานส่งและเก็บคะแนนงานจากการทดสอบย่อยหลาย ๆ ครั้ง ตลอดปี อันดับที่ 5 สุดท้ายคือ ทำการทดสอบโดยการอภิปราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 กำหนดการวัดผลการเรียนการสอนสังคมศึกษา

กำหนดวิธีการวัดผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
วัดผลเมื่อสอนจบบทเรียนหนึ่ง ๆ	3.63	.96	อันดับที่ 1
ให้สอบประจำภาคก่อนปิดเทอมแบบเดียว	2.93	.62	อันดับที่ 2
ให้นักศึกษาทำงานส่งปลายเทอม	2.46	.86	อันดับที่ 3
ให้ทำแบบฝึกหัดเก็บคะแนนตลอดปี	1.76	1.00	อันดับที่ 3

จากตารางที่ 26 จะเห็นว่าการวัดผลที่ครูสังคมศึกษาจัดเป็นอันดับที่ 1 คือวัดผลเมื่อสอนจบบทเรียนหนึ่ง ๆ อันดับที่ 2 คือการให้สอบประจำภาคก่อนปิดเทอมแบบเดียว และอันดับที่ 3 สุกท้ายเท่ากัน 2 กลุ่ม คือ การให้นักศึกษาทำงานส่งปลายเทอม และการให้ทำแบบฝึกหัดเก็บคะแนนตลอดปี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ปัญหาที่ครูประสบในการวัดผลสัมฤทธิ์ศึกษา

ปัญหาในการวัดผล	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีปัญหา	14	46.66
ขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสม	9	29.99
ไม่ได้รับความสนับสนุนในด้านการใช้แบบทดสอบใหม่ ๆ	7	23.35

จากตารางที่ 27 จะเห็นว่าครูสังกัดศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 46.66 ไม่มีปัญหาในเรื่องการวัดผลสัมฤทธิ์ศึกษา รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.99 มีปัญหาคือขาดความรู้ ความเข้าใจในการสร้างแบบทดสอบที่เหมาะสม ครูจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 23.35 ทอบว่าไม่ได้รับความสนับสนุนในด้านการใช้แบบทดสอบใหม่ ๆ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 3 ข้อเสนอแนะของครูผู้สอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษา

ตารางที่ 28 ความคิดเห็นของครูในการปรับปรุงการเรียนการสอนสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
หลักสูตรและประมวลการสอน	4.00	1.43	อันดับที่ 1
หนังสือแบบเรียน	3.63	1.33	อันดับที่ 1
วิธีสอนและกิจกรรม	2.63	1.05	อันดับที่ 2
การใช้อุปกรณ์การสอน	2.70	1.21	อันดับที่ 2
การวัดผล	2.03	1.23	อันดับที่ 3

จากตารางที่ 28 จะเห็นว่าครูผู้สอนได้เสนอความคิดเห็นให้ปรับปรุง
หลักสูตรและประมวลการสอน และ หนังสือแบบเรียนเป็นอันดับที่ 1 เท่ากัน รองลงมา
คือ ให้ปรับปรุงวิธีสอนและกิจกรรมและการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นอันดับที่ 2 เท่ากัน
ส่วนพวกที่เห็นว่าควรปรับปรุงการวัดผลนั้นจัดเป็นอันดับที่ 3 สุดท้าย

ตารางที่ 29 ข้อเสนอแนะของครูให้ปรับปรุงหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
จัดหลักสูตรให้ต่อเนื่องกันตามลำดับชั้น	12	39.93
เนื้อหาควรละเอียดกว่าที่เป็นอยู่	10	33.37
ควรลดหัวข้อแต่ละวิชาให้น้อยลงแต่เพิ่มรายละเอียดในแต่ละหัวข้อให้ชัดเจน	3	9.99
ควรจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	2	6.66
ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับระดับชั้น	1	3.35
ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน	1	3.35
เนื้อหาควรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในปัจจุบัน	1	3.35

จากตารางที่ 29 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 39.93 เสนอแนะให้จัดหลักสูตรให้ต่อเนื่องกันตามลำดับชั้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 33.37 เสนอให้จัดเนื้อหาในหลักสูตรละเอียดกว่าที่เป็นอยู่ มีครูเพียงส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 3.35 จำนวน 3 พวกเท่า ๆ กัน เสนอให้ปรับปรุงเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับระดับชั้น ปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับเวลาเรียน และปรับปรุงเนื้อหาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนในปัจจุบัน

ตารางที่ 30 ข้อเสนอแนะของครูให้ปรับปรุงหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรปรับปรุงแบบเรียนให้ทันสมัยอยู่เสมอ	10	33.37
ควรเพิ่มรายละเอียดให้มากขึ้นและเขียนให้ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่	6	19.99
เนื้อหาควรตรงกับข้อเท็จจริง	5	16.66
มีภาพประกอบ	4	13.34
มีคำถามท้ายบท บอกแหล่งคนควาและกิจกรรม ข้อเสนอแนะ	3	9.99
ควรปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับชั้น	2	6.65

จากตารางที่ 30 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 33.37 ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงแบบเรียนให้ทันสมัยอยู่เสมอ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 19.99 เสนอให้เพิ่มรายละเอียดของแบบเรียนให้มากขึ้นและเขียนให้ชัดเจนกว่าที่เป็นอยู่ ครูเพียงส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 6.65 เห็นว่าควรปรับปรุงเนื้อหาให้เหมาะสมกับระดับชั้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ข้อเสนอแนะของครูใหญ่ปรับปรุงวิธีสอน

ข้อเสนอแนะ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีการอบรมครูสอนวิชานี้บ่อย ๆ ให้เข้าใจวิธีการสอนแบบใหม่ และสามารถนำไปใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	10	33.34
ควรสอนให้นักศึกษาเกิดความริเริ่มและสร้างสรรค์	5	16.66
เน้นให้นักศึกษานำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน	5	16.66
ครูที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ	10	33.34

จากตารางที่ 31 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 33.34 ได้เสนอแนะให้ปรับปรุงวิธีสอนโดยจัดให้มีการอบรมครูสอนวิชานี้บ่อย ๆ ให้เข้าใจวิธีการสอนแบบใหม่ และสามารถนำไปใช้สอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 16.66 เท่ากัน 2 พวก เสนอให้สอนให้นักศึกษาเกิดความริเริ่มและสร้างสรรค์และเน้นให้นักศึกษานำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ข้อเสนอแนะของครูที่ปรับปรุงอุปกรณ์การสอน

ข้อเสนอแนะ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรจัดอุปกรณ์ให้เหมาะสม ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ	14	46.66
ควรมีศึกษานิเทศก์มาให้ความช่วยเหลือและแนะนำครูในการใช้อุปกรณ์	10	33.37
ควรจัดอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับบทเรียน	6	19.97

จากตารางที่ 32 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 46.66 ได้เสนอแนะให้จัดอุปกรณ์ให้เหมาะสม ทันสมัยและมีจำนวนเพียงพอ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 33.37 เสนอให้ศึกษานิเทศก์มาช่วยเหลือและแนะนำครูในการใช้อุปกรณ์ ครูส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 19.97 เสนอแนะว่าควรจัดอุปกรณ์ให้สอดคล้องกับบทเรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แม้ว่าจะมีปัญหาในเรื่องเวลาเรียนและสภาพของห้องเรียนภาคค่ำไม่อยู่ในภาวะที่จะส่งเสริมการจัดกิจกรรม แต่ครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 80.00 ก็ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรรวให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม และกิจกรรมที่จัดควรเป็นกิจกรรมที่ทันสมัยและสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ตารางที่ 33 ข้อเสนอแนะของครูให้ปรับปรุงการวัดผลวิชาสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	ครู	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรปรับปรุงวิธีการวัดผลให้มีประสิทธิภาพ	12	39.93
ควรมีข้อทดสอบมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวแก่ครูผู้สอน	10	33.37
ควรวัดผลในด้านการแสดงความคิดเห็นไม่ใช่วัดแต่ในแง่ความจำอย่างเดียว	6	19.94
ควรใช้วิธีการทดสอบหลาย ๆ แบบ	2	6.66

จากตารางที่ 33 จะเห็นว่าครูส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 39.93 ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรปรับปรุงวิธีการวัดผลให้มีประสิทธิภาพ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 33.37 เสนอให้มีข้อทดสอบมาตรฐาน เพื่อเป็นแนวแก่ครูผู้สอน มีครูเพียงส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 6.66 เสนอแนะว่าควรใช้วิธีการทดสอบหลาย ๆ แบบ

นักศึกษาผู้ใหญ่

ภาคที่ 1 ข้อเท็จจริงทั่วไปของนักศึกษาผู้ใหญ่

นักศึกษาผู้ใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้รวมทั้งสิ้น 280 คน จำแนกตามเพศเป็นชาย 158 คน คิดเป็นร้อยละ 56.43 และเป็นหญิง 122 คน คิดเป็นร้อยละ 43.57 นักศึกษาทั้ง 280 คนนี้มีอายุต่ำสุด 15 ปี อายุสูงสุด 33 ปี อายุเฉลี่ย คือ 20.94 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอายุคือ 3.72 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 59.64 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 40.36 นักศึกษาทั้ง 280 คนที่กำลังศึกษาอยู่แผนกทั่วไป จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 20.71 แผนกวิทยาศาสตร์จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 37.85 และ แผนกศิลปะจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 41.44

นักศึกษาผู้ใหญ่จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 77.85 มีความคิดว่าเมื่อจบการศึกษาระดับ ม.ศ.5 แล้วจะศึกษาต่อระดับอุดมศึกษา ส่วนอีกจำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 12.49 จะศึกษาต่อระดับเทคนิคหรืออาชีวศึกษา ที่เหลืออีกจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.66 ตอบว่าจะออกไปประกอบอาชีพ

ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับลักษณะวิชาสังคมศึกษาที่จะนำเสนอในตารางที่ 34 เป็นการแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ กัน การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนตามลำดับ โดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอर्ट¹⁰ (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	8
อันดับที่ 2	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	7
อันดับที่ 3	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	6

¹⁰ Ibid..

อันดับที่	4	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	5
อันดับที่	5	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	4
อันดับที่	6	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	3
อันดับที่	7	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	2
อันดับที่	8	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	1

เมื่อใดคะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคือนำหนักของคะแนน เมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	7.56	-	8.00	คิดเป็นอันดับที่	1
ระดับค่าเฉลี่ย	6.56	-	7.55	คิดเป็นอันดับที่	2
ระดับค่าเฉลี่ย	5.56	-	6.55	คิดเป็นอันดับที่	3
ระดับค่าเฉลี่ย	4.56	-	5.55	คิดเป็นอันดับที่	4
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56	-	4.55	คิดเป็นอันดับที่	5
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56	-	3.55	คิดเป็นอันดับที่	6
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56	-	2.55	คิดเป็นอันดับที่	7
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00	-	1.55	คิดเป็นอันดับที่	8

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับลักษณะวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
มีประโยชน์ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจถึงปัญหาประจำวัน และช่วยเหลือในการแก้ปัญหา	6.59	2.35	อันดับที่ 2
ช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อโลก รุ่งเรืองคุณค่าและความ เข้าใจระหว่างชาติ	5.92	2.01	อันดับที่ 3
ช่วยฝึกทักษะในการสังเกต พิจารณาและมีเหตุผลใน การแก้ปัญหา	5.30	1.86	อันดับที่ 4
เป็นวิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ในอดีต ปัจจุบันและอนาคต	4.85	1.60	อันดับที่ 4
เป็นวิชาที่น่าสนใจ สนุกและให้ความเพลิดเพลินมาก	4.22	1.51	อันดับที่ 5
เป็นวิชาที่น่าเบื่อ เนื้อหาซ้ำซ้อน กับที่เคยเรียนมาแล้ว	3.58	1.82	อันดับที่ 5
เป็นวิชาที่ครูสอนดี มีวิธีสอน อุปกรณ์ที่ดีและสนุก	3.11	1.89	อันดับที่ 6
เป็นวิชาที่ครูสอนไม่ดี อธิบายไม่เข้าใจ	2.59	2.22	อันดับที่ 6

จากตารางที่ 34 จะเห็นว่าความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับลักษณะวิชาสังคมศึกษานั้น ไม่มีข้อใดที่เห็นว่าเป็นอันดับที่ 1 มีแต่เป็นอันดับที่ 2 คือ สังคมศึกษามีประโยชน์ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจถึงปัญหาประจำวันและช่วยเหลือในการแก้ปัญหา อันดับที่ 3 คือสังคมศึกษาช่วยให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อโลก รุ่งเรืองคุณค่าและความเข้าใจระหว่างชาติ ส่วนอันดับสุดท้ายคืออันดับที่ 6 มีความเห็นเหมือนกัน คือ วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ครูสอนดี มีวิธีสอน อุปกรณ์ที่ดีและสนุกกับสังคมศึกษาเป็นวิชาที่ครูสอนไม่ดี อธิบายไม่เข้าใจ

ภาคที่ 2 ปัญหาที่นักศึกษานักเรียนใหญ่ประสบในการ เรียนวิชาสังคมศึกษา

สำหรับหนังสือที่นักศึกษานักเรียนใหญ่ใช้คนควาประกอบการ เรียนสังคมศึกษา (ตารางที่ 35) แหล่งที่นักศึกษานักเรียนใหญ่คนควาในการ เรียนสังคมศึกษา (ตารางที่ 36) ความคิดเห็นของนักศึกษานักเรียนใหญ่ที่มีต่อหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน (ตารางที่ 39) ความคิดเห็นของนักศึกษานักเรียนใหญ่เกี่ยวกับครูสอนวิชาสังคมศึกษา (ตารางที่ 40) ครูสังคมศึกษาที่นักศึกษาคงการเลือก (ตารางที่ 41) วิธีสอนสังคมศึกษาที่นักศึกษาคงการเลือก (ตารางที่ 44) ความคิดเห็นของนักศึกษานักเรียนใหญ่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการ เรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา (ตารางที่ 46) การมอบหมายงานให้นักศึกษาอ่านหนังสือหลังจากเรียนวิชาสังคมศึกษาแล้ว (ตารางที่ 50) วิธีการวัดผลที่ครูใช้ (ตารางที่ 51) และกำหนดเวลาที่วัดผลที่ครูนิยมจัด (ตารางที่ 52) ดังกล่าวข้างต้นทุกตาราง เป็นการแสดงค่าเฉลี่ยความคิดเห็นในลำดับต่าง ๆ กัน การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนลำดับโดยมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ออกเป็นระดับตามวิธีการของลิเกอท์¹¹ (Likert) ดังนี้

อันดับที่ 1	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	5
อันดับที่ 2	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	4
อันดับที่ 3	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	3
อันดับที่ 4	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	2
อันดับที่ 5	ประเมินค่าคะแนนเท่ากับ	1

เมื่อได้คะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าวมาคิณำหนักของคะแนนเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วแปลความตามตัวเลขดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	4.56 - 5.00	คิดเป็นอันดับที่ 1
ระดับค่าเฉลี่ย	3.56 - 4.55	คิดเป็นอันดับที่ 2
ระดับค่าเฉลี่ย	2.56 - 3.55	คิดเป็นอันดับที่ 3
ระดับค่าเฉลี่ย	1.56 - 2.55	คิดเป็นอันดับที่ 4
ระดับค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.55	คิดเป็นอันดับที่ 5

ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

¹¹ Ibid.,

ตารางที่ 35 หนังสือที่นักศึกษาผู้ใหญ่ใช้คนควาประกอบการเรียนสังคมศึกษา

ประเภทของหนังสือ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
หนังสือพิมพ์และนิตยสาร	4.62	1.35	อันดับที่ 1
หนังสือแบบเรียนเล่มอื่น ๆ	3.72	1.00	อันดับที่ 2
หนังสือสารคดีและหนังสืออ้างอิง	2.81	0.96	อันดับที่ 3
วารสารต่าง ๆ	2.26	1.14	อันดับที่ 4
เอกสารจากหน่วยราชการ	1.87	1.20	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 35 จะเห็นว่าหนังสือที่นักศึกษาผู้ใหญ่ใช้คนควาประกอบการเรียนสังคมศึกษาเป็นอันดับที่ 1 คือ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร อันดับที่ 2 คือ หนังสือแบบเรียนเล่มอื่น ๆ อันดับที่ 3 คือ หนังสือสารคดี และหนังสืออ้างอิง ส่วนอันดับที่ 4 สุกุท้ายเทากัน 2 พวก คือ วารสารต่าง ๆ และเอกสารจากหน่วยราชการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 แหล่งที่นักศึกษาผู้ใหญ่คนคว่าในการเรียนสังคมศึกษา

แหล่งคนควา	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ห้องสมุดแห่งอื่น ๆ	3.59	1.24	อันดับที่ 2
หนังสือของชาวพเจาเอง	2.89	0.92	อันดับที่ 3
ห้องสมุดของโรงเรียน	2.78	0.93	อันดับที่ 3
ไม่เคยใช้แหล่งคนควาเลย	2.50	1.00	อันดับที่ 4
ห้องสังคมศึกษาของโรงเรียน	1.88	1.26	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 36 จะเห็นว่าแหล่งที่นักศึกษาผู้ใหญ่คนคว่าในการเรียนสังคมศึกษานั้นไม่มีข้อใดที่เห็นว่าเป็นอันดับที่ 1 มีแต่อันดับที่ 2 คือใช้ห้องสมุดแห่งอื่น ๆ อันดับที่ 3 เท่ากัน 2 พวกคือ หนังสือของนักศึกษาเองและห้องสมุดของโรงเรียน อันดับที่สุดท้ายคืออันดับที่ 4 เท่ากันคือ พวกที่ไม่เคยใช้แหล่งคนควาเลยและพวกที่ใช้ห้องสังคมศึกษาของโรงเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ความเห็นเรื่องเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสมดีแล้ว	184	65.71
ควรเพิ่มชั่วโมงให้มากขึ้น	83	29.64
ควรลดชั่วโมงให้น้อยลง	13	4.65

จากตารางที่ 37 จะเห็นว่านักศึกษส่วนใหญ่มคิดเป็นร้อยละ 65.71 เห็นว่าเวลาเรียนวิชาสังคมศึกษาที่กำหนดไว้ตอสอบคาคตามหลักสูตร เหมาะสมดีแล้ว รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 29.64 เห็นว่าควรเพิ่มชั่วโมงให้มากขึ้น นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 4.65 เห็นว่าควรลดชั่วโมงให้น้อยลง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 ความคิดเห็นเรื่องหลักสูตรสังคมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

ความคิดเห็น	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ยังไม่เหมาะสมควรปรับปรุงแก้ไข	160	57.14
เหมาะสมดีแล้ว	66	23.57
ควรมีหลักสูตรสังคมศึกษาที่จัดเฉพาะนักศึกษาผู้ใหญ่	54	19.29

จากตารางที่ 38 จะเห็นว่านักศึกษามากกว่าครึ่งคิดเป็นร้อยละ 57.14 คิดว่าหลักสูตรสังคมศึกษาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันยังไม่เหมาะสมควรปรับปรุงแก้ไข รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 23.57 คิดว่าเหมาะสมดีแล้ว นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 19.29 คิดว่าควรมีหลักสูตรสังคมศึกษาเฉพาะนักศึกษาผู้ใหญ่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อหนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ใช้อยู่ปัจจุบัน

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
เนื้อหาล้าสมัยไม่ทันต่อเหตุการณ์ บางตอนไม่ละเอียดและยากเกินไป	4.63	1.26	อันดับที่ 1
รูปภาพ แผนที่ ประกอบน้อยเกินไป	4.10	1.68	อันดับที่ 2
ไม่มีคำถามท้ายบทเรียน ไม่เสนอแนะกิจกรรม	3.03	.76	อันดับที่ 3
เหมาะสมอยู่แล้ว	2.33	2.05	อันดับที่ 4
ไม่บอกรายชื่อหนังสืออ่านประกอบสำหรับใช้คนควา	1.70	.74	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 39 จะเห็นว่าความคิดเห็นอันดับที่ 1 ของนักศึกษาผู้ใหญ่คือ หนังสือแบบเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ใช้อยู่ปัจจุบัน เนื้อหาล้าสมัยไม่ทันต่อเหตุการณ์ บางตอนไม่ละเอียดและยากเกินไป อันดับที่ 2 คือ รูปภาพ แผนที่ ประกอบน้อยเกินไป อันดับที่ 3 คือ หนังสือแบบเรียนไม่มีคำถามท้ายบทเรียน และไม่เสนอแนะกิจกรรม และอันดับที่ 5 สุดท้ายคือไม่บอกรายชื่อหนังสืออ่านประกอบสำหรับใช้คนควา

ตารางที่ 40 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่และเพื่อนนักศึกษาเกี่ยวกับครูสอนวิชา
สังคมศึกษา

ความคิดเห็นเกี่ยวกับครู	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
มีความรู้ดี มีวิธีสอนดี	4.58	1.42	อันดับที่ 1
มีบุคลิกภาพดี สนใจนักศึกษาทุกคน	3.57	1.93	อันดับที่ 2
มีวิธีสอนที่น่าสนใจและเข้มงวดในการสอนมากเกินไป	3.08	1.08	อันดับที่ 3
มีบุคลิกภาพไม่ดี ไม่น่าสนใจ สอนไปตามหน้าที่เท่านั้น	2.46	1.00	อันดับที่ 4
มีความรู้ไม่เพียงพอที่จะทำการสอน	1.06	1.06	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 40 จะเห็นว่าความคิดเห็นอันดับที่ 1 ของนักศึกษาผู้ใหญ่และเพื่อนนักศึกษาคือ ครูสอนวิชาสังคมศึกษามีความรู้ดี มีวิธีสอนดี อันดับที่ 2 ครูมีบุคลิกภาพดี สนใจนักศึกษาทุกคน อันดับที่ 3 คือ ครูมีวิธีสอนที่น่าสนใจ และเข้มงวดในการสอนมากเกินไป ส่วนอันดับที่ 5 สุดท้าย คือ ครูมีความรู้ไม่เพียงพอที่จะทำการสอน

ตารางที่ 41 ครูสังคมศึกษาที่นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการเลือก

ครูที่นักศึกษาต้องการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
สอนเก่ง ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน	4.56	1.01	อันดับที่ 1
รู้จักและสนใจนักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเรียนเก่งหรืออ่อน	3.61	.98	อันดับที่ 2
มีความรู้ดี	3.03	.84	อันดับที่ 3
มีระเบียบวินัย คุมชั้นเรียนดี	2.27	.90	อันดับที่ 4
ใจดี ไม่เข้มงวดถือระเบียบนัก	1.53	1.06	อันดับที่ 5

จากตารางที่ 41 จะเห็นว่าครูสังคมศึกษาที่นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการเลือกเป็นอันดับที่ 1 คือ ครูที่สอนเก่ง ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน อันดับที่ 2 คือ ครูที่รู้จักและสนใจนักเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเรียนเก่งหรืออ่อน ส่วนครูที่นักศึกษาต้องการน้อยที่สุดคือครูที่ใจดี ไม่เข้มงวดถือระเบียบนัก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 ความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาผู้ใหญ่

ความรู้สึกของนักศึกษา	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ทำให้รู้สึกนำเอาเนื้อหาวิชาที่เรียนมาเปรียบเทียบกับสภาพจริง ๆ ได้	97	34.60
เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนดี	68	24.28
รู้สึกเบื่อหน่าย ง่วงนอน ไม่อยากเรียน	64	22.89
รู้สึกสนุกสนานเพลิดเพลิน	27	9.66
ไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน	24	8.57

ตารางที่ 42 แสดงถึงความรู้สึกเกี่ยวกับการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 34.60 ตอบว่าทำให้รู้สึกนำเอาเนื้อหาวิชาที่เรียนมาเปรียบเทียบกับสภาพจริง ๆ ได้ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 24.28 ตอบว่าเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนดี นักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 22.89 ตอบว่ารู้สึกเบื่อหน่าย ง่วงนอนไม่อยากเรียน และนักศึกษาอีกจำนวนคิดเป็นร้อยละ 8.57 ตอบว่าไม่เข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียน

ตารางที่ 43 ความคิดเห็นของนักศึกษายุ่งใหญ่เกี่ยวกับวิธีสอนที่ครูใช้มากที่สุด

วิธีสอนที่ครูใช้	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
อธิบายตามบทเรียนในหลักสูตร แล้วให้นักศึกษาจด	96	34.28
เปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและซักถามอย่างเสรี	79	28.24
อธิบายตามหนังสือแบบเรียนเรียงตามลำดับไปเรื่อย ๆ	77	27.49
ครูอธิบายแล้วให้ทำรายงานที่น่าสนใจอยู่เสมอ	28	9.99

จากตารางที่ 43 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 34.28 เห็นว่าวิธีสอนที่ครูใช้มากที่สุด คือ อธิบายตามบทเรียนในหลักสูตร แล้วให้นักศึกษาจด รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 28.24 ตอบว่าครูเปิดโอกาสให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและซักถามอย่างเสรี นักศึกษาอีกจำนวนหนึ่งคิดเป็นร้อยละ 27.49 ตอบว่าครูอธิบายตามหนังสือแบบเรียนเรียงลำดับไปเรื่อย ๆ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.99 ตอบว่าครูอธิบายแล้วให้ทำรายงานที่น่าสนใจอยู่เสมอ

ตารางที่ 44 วิธีสอนสังคมศึกษาที่นักศึกษาชอบ

วิธีสอนที่นักศึกษาชอบ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
อธิบายบทเรียนแล้วใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ	4.56	1.31	อันดับที่ 1
อธิบายตามแบบเรียนประกอบการซักถามของนักเรียน	3.58	1.10	อันดับที่ 2
อธิบายแบบให้คิดค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากหนังสือแบบเรียน	3.03	1.00	อันดับที่ 3
อธิบายเรื่องราวในหนังสือเป็นบางเรื่อง แล้วให้ทำรายงานเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ	1.76	1.29	อันดับที่ 4
แบบบรรยาย โดยอธิบายอย่างกว้าง ๆ และให้นักศึกษาจด	2.46	1.01	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 44 จะเห็นว่าวิธีสอนของครูที่นักศึกษาชอบเป็นอันดับที่ 1 คือ การอธิบายบทเรียนแล้วใช้อุปกรณ์การสอนประกอบ รองลงมาอันดับที่ 2 คือ การอธิบายตามแบบเรียนประกอบการซักถามของนักเรียน แต่วิธีที่นักเรียนชอบน้อยที่สุดเป็นอันดับที่ 4 สองพวกเท่ากัน คือ แบบบรรยาย โดยอธิบายอย่างกว้าง ๆ และให้นักศึกษาจดและอธิบายเรื่องราวในหนังสือเป็นบางเรื่อง แล้วให้ทำรายงานเฉพาะเรื่องที่น่าสนใจ

ตารางที่ 45 กิจกรรมในวิชาสังคมศึกษาที่นักศึกษาต้องการให้ครูจัดมากที่สุด

กิจกรรม	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ทัศนศึกษา	152	54.28
ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง	46	16.42
การอภิปราย โต้วาที	45	16.07
จัดนิทรรศการ	31	11.07
การแสดงละคร	6	2.16

จากตารางที่ 45 จะเห็นว่ากิจกรรมในวิชาสังคมศึกษาที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 54.28 ต้องการให้ครูจัดคือทัศนศึกษา รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 16.42 คือ ภาพยนตร์ และน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.16 คือ การแสดงละคร

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

ความคิดเห็น	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
ช่วยส่งเสริมการเรียนในชั้นให้ดีขึ้น	4.58	1.28	อันดับที่ 1
เกิดความสุขสนุกสนาน	3.03	0.91	อันดับที่ 3
ช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองและครู	3.42	1.09	อันดับที่ 3
น่าเบื่อ ไม่ช่วยส่งเสริมการเรียน	1.83	1.41	อันดับที่ 4
ไม่ทราบเพราะครูไม่เคยจัด	2.47	1.02	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 46 จะเห็นว่าการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาที่นักศึกษาต้องการให้จัดมากเป็นอันดับที่ 1 คือ ช่วยส่งเสริมการเรียนในชั้นให้ดีขึ้น รองลงมาอันดับที่ 3 เท่ากัน 2 พวก คือ เกิดความสุขสนุกสนาน และช่วยสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างนักศึกษาด้วยกันเองและครู อันดับที่ 4 สุกท้ายเท่ากัน 2 พวก คือ น่าเบื่อ ไม่ช่วยส่งเสริมการเรียนและไม่ทราบเพราะครูไม่เคยจัด

ตารางที่ 47 ความคิดเห็นของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีต่อการใช้อุปกรณ์การสอนของครู

ความคิดเห็น	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก เข้าใจได้ง่ายขึ้น	219	78.21
ทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้นเพียงเล็กน้อย	29	10.35
มักใช้อุปกรณ์การสอนประกอบเนื้อหาที่ไม่สำคัญ	13	4.65
น่าเบื่อหน่ายมากกว่าทำให้สนุก	11	3.94
เสียเวลาไม่มีประโยชน์	8	2.85

จากตารางที่ 47 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 78.21 เห็นว่าการใช้อุปกรณ์การสอนของครูทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้นมาก เข้าใจได้ง่ายขึ้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 10.35 เห็นว่าทำให้เข้าใจบทเรียนดีขึ้นเพียงเล็กน้อย นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.85 เห็นว่าเสียเวลาไม่มีประโยชน์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 48 อุปกรณ์ที่ครูขอใช้ประกอบการสอน

อุปกรณ์การสอน	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ลูกโลกและแผนที่	250	89.28
รูปภาพต่าง ๆ	25	8.92
ของจริง	3	1.09
ภาพยนตร์ ฟิล์มสตริป	2	.71

จากตารางที่ 48 จะเห็นว่านักศึกษาผู้ใหญ่วัดคิดเป็นร้อยละ 89.28 คิดว่าอุปกรณ์ที่ครูขอใช้ประกอบการสอนมากที่สุดคือ ลูกโลกและแผนที่ รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 8.92 ทอมวารูปภาพต่าง ๆ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ .71 ทอมวาภาพยนตร์และฟิล์มสตริป

ศูนย์งวิทยาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 49 การนิยมใช้อุปกรณ์การสอนของครู

การนิยมใช้อุปกรณ์การสอนของครู	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ใช้บางครั้งในเรื่องที่จำเป็น	133	47.49
ใช้ทุกครั้งที่สอน	114	40.73
ส่วนมากไม่เคยใช้เลย	33	11.78

จากตารางที่ 49 จะเห็นว่านักศึกษาผู้ใหญ่มักคิดเป็นร้อยละ 47.49 เห็นว่าครูนิยมใช้อุปกรณ์การสอนบางครั้งในเรื่องที่จำเป็น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 40.73 ทอบว่าครูใช้ทุกครั้งที่สอน นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 11.78 ทอบว่าส่วนมากครูไม่เคยใช้เลย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 50 การมอบหมายงานให้นักศึกษาผู้ใหญ่ไปอ่านหนังสือหลังจากเรียนวิชา
สังคมศึกษาแล้ว

ประเภทหนังสือมอบหมาย	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
แบบเรียนสังคมศึกษาอื่นนอกเหนือจากหนังสือของ กระทรวงศึกษาธิการ	4.33	1.20	อันดับที่ 2
ตำราต่าง ๆ ด้านสังคมศึกษา	2.95	0.90	อันดับที่ 3
หนังสือพิมพ์และข่าวสารต่าง ๆ	3.47	1.09	อันดับที่ 3
สารคดี บทความด้านสังคมศึกษา	1.84	1.40	อันดับที่ 4
ไม่เคยมอบหมายงานเลย	2.38	0.98	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 50 จะเห็นว่าหนังสือที่ครูมอบหมายให้นักศึกษาไปอ่านหลังจาก
การเรียนวิชานี้มากเป็นอันดับที่ 2 คือ แบบเรียนสังคมศึกษาอื่นนอกเหนือจากหนังสือของ
กระทรวงศึกษาธิการ รองลงมาเป็นอันดับที่ 3 เท่ากัน 2 ชนิด คือ ตำราต่าง ๆ ด้านสังคม
ศึกษาและหนังสือพิมพ์และข่าวสารต่าง ๆ ส่วนอันดับที่ 4 สุกท้ายเท่ากัน 2 ชนิด คือ สารคดี
บทความทางสังคมศึกษา และครูไม่เคยมอบหมายงานเลย

ตารางที่ 51 วิธีการวัดผลที่ครูใช้

วิธีการวัดผลที่ครูใช้	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
๒๒ ไรขอทดสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย	4.58	1.33	อันดับที่ 1
ให้ทำรายงานหลายชั้นแล้วรวมเป็นคะแนน	3.56	0.88	อันดับที่ 2
๒๒ ไรขอทดสอบแบบปรนัย	2.82	0.91	อันดับที่ 3
ให้ตอบคำถามและอภิปราย	2.55	1.15	อันดับที่ 3
๒๒ ไรขอทดสอบแบบอัตนัย	1.83	1.38	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 51 จะเห็นว่าวิธีการวัดผลที่ครูใช้มากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 ตามความคิดเห็นของนักศึกษาคือ ไรขอทดสอบทั้งแบบปรนัยและอัตนัย รองลงมาเป็นอันดับที่ 2 คือให้ทำรายงานหลายชั้นแล้วรวมเป็นคะแนน อันดับที่ 4 สุดท้าย คือไรขอทดสอบแบบอัตนัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 52 กำหนดเวลาวัดผลที่ครูนิยมจัด

กำหนดเวลาวัดผลที่นักศึกษาประสงค์	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
วัดผลทุกครั้ง เมื่อสอนจบบทเรียนบทหนึ่ง	4.63	1.28	อันดับที่ 1
ให้สอบก่อนเปิดภาคทุกภาค	3.63	1.05	อันดับที่ 2
ให้ทำแบบฝึกหัดเก็บคะแนนตลอดปี	3.03	0.84	อันดับที่ 3
วัดผลท้ายชั่วโมงที่สอนทุกครั้ง	1.90	1.36	อันดับที่ 4
วัดผลโดยให้นักศึกษาทำงานส่งเป็นเทอม	2.18	0.97	อันดับที่ 4

จากตารางที่ 52 จะเห็นว่ากำหนดเวลาวัดผลที่ครูจัดมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 คือวัดผลทุกครั้ง เมื่อสอนจบบทเรียนบทหนึ่ง รองลงมาอันดับที่ 2 คือ ให้สอบก่อนเปิดภาคทุกภาค อันดับที่ 4 เท่ากัน 2 พวก คือ วัดผลท้ายชั่วโมงที่สอนทุกครั้ง และวัดผลโดยให้นักศึกษาทำงานส่งเป็นเทอม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 53 กำหนดการ วัดผลวิชาสังคมศึกษาที่นักศึกษาผู้ใหญ่ต้องการ

กำหนดการวัดผลที่นักศึกษาต้องการ	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
วัดผลทุกครั้งที่จบบทเรียน	183	65.35
วัดผลเดือนละครั้ง	41	14.64
วัดผลก่อนท้ายชั่วโมงสอนทุกครั้ง	20	7.14
วัดผลภาคละครั้ง	20	7.14
ไม่วัดผลเลย ทำงานเก็บคะแนนไปตลอดไป	16	5.73

จากตารางที่ 53 จะเห็นว่าการวัดผลที่นักศึกษาส่วนใหญ่จำนวนร้อยละ 65.35 ต้องการมากที่สุด คือ วัดผลทุกครั้งที่จบบทเรียน นักศึกษาจำนวนรองลงมาคิดเป็นร้อยละ 14.64 ต้องการให้วัดผลเดือนละครั้ง นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 5.73 ไม่ต้องการวัดผลเลย แต่ให้ทำงานเก็บคะแนนไปตลอดปี

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคที่ 3 ข้อเสนอแนะของนักศึกษาผู้ใหญ่ในการปรับปรุงการเรียนการสอน
วิชาสังคมศึกษาให้ดีขึ้น

ตารางที่ 54 ข้อเสนอแนะปรับปรุงหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะ	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรให้มากขึ้น ให้มีเรื่องราวที่น่าสนใจและ เพิ่มสาระสำคัญให้มากขึ้น	75	26.79
เนื้อหาในหลักสูตรควรทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบันและกว้างขวาง กว่าเดิม	60	21.43
ควรให้เนื้อหาวิชาในหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับวิชาอื่นและสัมพันธ์กัน ทุกระดับชั้น	40	14.29
ควรปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้ง่ายและมีข้อเท็จจริงมากกว่า เดิม	25	8.93
นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ	80	28.56

จากตารางที่ 54 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 26.79 เสนอแนะ
ว่าควรเพิ่มเนื้อหาในหลักสูตรให้มากขึ้น ให้มีเรื่องราวที่น่าสนใจ และเพิ่มสาระสำคัญให้
มากขึ้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 21.43 เสนอให้ปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้ทันสมัยเข้า
กับเหตุการณ์ปัจจุบันและกว้างขวางกว่าเดิม มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 8.93
เสนอให้ปรับปรุงเนื้อหาวิชาในหลักสูตรให้ง่ายและมีข้อเท็จจริงมากกว่าเดิม

ตารางที่ 55 ข้อเสนอแนะปรับปรุงหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะปรับปรุงหนังสือแบบเรียน	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย ละเอียก เน้นความสำคัญทางเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์และลดสิ่งที่ไม่มีความสำคัญออกเสีย	90	32.14
ควรมีสรูปถ่ายบทและแบบฝึกหัดแต่ละบทเรียน	60	21.43
ควรมีรูปภาพ แผนผัง และแผนที่ประกอบ	50	17.86
ควรแนะนำหลักฐานและแหล่งคนคว่าให้มากกว่าเดิม	30	10.71
รูปเล่มควรกระทัดรัด ตัวพิมพ์ชัดเจน ใ้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีภาพประกอบมากขึ้น	20	7.14
นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ	30	10.71

จากตารางที่ 55 จะเห็นว่านักศึกษาคัดส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 32.14 เสนอแนะให้ปรับปรุงเนื้อหาให้ทันสมัย ละเอียก เน้นความสำคัญทางเนื้อหาวิชาที่เป็นประโยชน์และลดสิ่งที่ไม่มีความสำคัญออกเสีย รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 21.43 เสนอให้มีรูปถ่ายบทและแบบฝึกหัดแต่ละบทเรียน มีนักศึกษาเพียงส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 7.14 เสนอให้ปรับปรุงหนังสือแบบเรียนให้มีรูปเล่มกระทัดรัด ตัวพิมพ์ชัดเจน ใ้ภาษาที่เข้าใจง่าย และมีภาพประกอบมากขึ้น

ตารางที่ 56 ข้อเสนอแนะปรับปรุงวิธีการสอนสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะปรับปรุงวิธีสอน	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ครูควรปรับปรุงวิธีการสอนให้ทันสมัย และให้มีวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำให้นักเรียนสนใจและเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น	75	26.88
เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล	70	25.00
เอาใจใส่ เชิงวคพอควร และเข้ากับนักศึกษาได้	65	23.69
ให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	23	8.20
ควรมีอุปกรณ์ในการสอนทุกครั้ง	20	6.71
ครูควรมีความรู้ในเนื้อหาวิชาดี	10	3.56
ควรสอดแทรกความรู้นอกหลักสูตรและหนังสือแบบเรียนตลอดจนหาความรู้ใหม่ ๆ ในปัจจุบันประกอบการสอน	10	3.56
ควรมีแบบฝึกหัดและทบทวนความรู้แก่นักศึกษาเสมอ ๆ	7	2.50

จากตารางที่ 56 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 26.88 เสนอแนะให้ปรับปรุงวิธีสอนให้ทันสมัย และให้มีวิธีการใหม่ ๆ ที่จะทำให้นักเรียนสนใจและเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 25.00 เสนอให้เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามปัญหาและแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล นักศึกษาจำนวนร้อยละ 23.59 เสนอให้ครูเอาใจใส่ เชิงวคพอควรและเข้ากับนักศึกษาได้ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.50 เสนอว่าควรมีแบบฝึกหัดและทบทวนความรู้แก่นักศึกษาเสมอ ๆ

ตารางที่ 57 ข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะปรับปรุงอุปกรณ์การสอน	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรมีอุปกรณ์ประกอบการสอนบางบทเรียนหรือทุก ๆ บทเรียนอย่างพอเพียง	100	35.72
อุปกรณ์การสอนควรทันสมัย หาง่าย และดึงดูดความสนใจ	55	19.64
อุปกรณ์การสอนควรเหมาะสมกับบทเรียนนั้น ๆ และมีการเตรียมล่วงหน้ามาก่อน	45	16.07
นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ	80	28.57

จากตารางที่ 57 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 35.72 เสนอแนะให้มีอุปกรณ์ประกอบการสอนบางบทเรียนหรือทุก ๆ บทเรียนอย่างพอเพียง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 19.64 เสนอว่าอุปกรณ์การสอนควรทันสมัย หาง่าย และดึงดูดความสนใจ นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 16.07 เสนอว่าอุปกรณ์การสอนควรเหมาะสมกับบทเรียนนั้น ๆ และมีการเตรียมล่วงหน้ามาก่อน นักศึกษาที่ไม่ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 28.57

ตารางที่ 58 ข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะปรับปรุงการจัดกิจกรรม	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
ควรจัดทัศนศึกษาประกอบการเรียนบ้าง	65	23.69
ควรจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน	55	19.64
ควรจัดให้มีการอภิปราย การโต้วาทีและการแสดงความคิดเห็นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้	30	10.71
ให้นักศึกษาทำรายงานค้นคว้าและอภิปรายหน้าชั้น	25	8.46
ควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมศึกษา	20	7.14
นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ	85	30.36

จากตารางที่ 58 จะเห็นว่านักศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 23.69 เสนอแนะให้จัดทัศนศึกษาประกอบการเรียนบ้าง รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 19.64 เสนอให้จัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.14 เสนอให้เชิญวิทยากรมาให้ความรู้เกี่ยวกับสังคมศึกษา นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวนสูงถึงร้อยละ 30.36

ตารางที่ 59 ข้อเสนอแนะปรับปรุงการวัดผลวิชาสังคมศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวัดผล	นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ
หลังจากสอนจบทุกบทเรียนควรมีการวัดผลทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการทบทวนความรู้และความเข้าใจของนักศึกษา	105	37.50
ขอทดสอบควรเป็นทั้งแบบปรนัยและอัตนัยรวมกัน	90	32.14
ขอทดสอบควรวัดในด้านความคิดและความสามารถในการวิเคราะห์ปัญหา มากกว่าวัดความจำในเนื้อหา	35	12.50
ควรบอกล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะมีการทดสอบ	25	8.93
นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะ	25	8.93

จากตารางที่ 59 จะเห็นได้ว่านักศึกษาสวนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 37.50 เสนอแนะว่าหลังจากสอนจบทุกบทเรียนควรมีการวัดผลทุกครั้ง เพื่อประโยชน์ในการทบทวนความรู้และความเข้าใจของนักศึกษา รองลงมาคิดเป็นร้อยละ 32.14 เสนอว่าขอทดสอบควรเป็นทั้งแบบปรนัยและอัตนัยรวมกัน นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.93 เสนอว่าควรบอกล่วงหน้าทุกครั้งก่อนที่จะมีการสอบ นักศึกษาที่ไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะมีจำนวนร้อยละ 8.93